

פרשת תולדות: התמודדות עם מריבות בין ילדים

1. לפתח את חוש הצדק ע"י צמצום הדדי

ויתרוצצו - ע"כ המקרא הזה אומר דורשני שסתם מה היא רציצה זו וכתב אם כן למה זה אנכי. רבותינו דרשוהו לשון ריצה כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רץ ומפרכס לצאת עוברת על פתחי ע"א עשו מפרכס לצאת. (רש"י על בראשית כה, כב)

2. בחירה: האיווי הראשוני

ואמר לו אנטונינוס לרבי מאימתי יצר הרע שולט באדם משעת יצירה או משעת יציאה אמר לו משעת יצירה אמר לו אם כן בועט במעי אמו ויוצא אלא משעת יציאה אמר רבי דבר זה למדני אנטונינוס ומקרא מסייעו שנאמר לפתח חטאת רובץ (סנהדרין צא, ב)

3. וגנטיקה

ונר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו (גיטא דכז, ב)

4. פתרון בעיות: ללמוד להרים את המבט

ויתר צצו הבנים בקרבה ות' אמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ה' (בראשית כה, כב)

5. תלמידי חכמים מרבים שלום

הריבוי של השלום הוא, שיתראו כל הצדדים וכל השיטות, ויתבררו איך כולם יש להם מקום, כל אחד לפי ערכו, מקומו וענינו. ואדרבא גם הענינים הנראים כמיותרים או כסותרים, יראו כשמתגלה אמיתת החכמה לכל צדדיה, שרק ע"י קיבוץ כל החלקים וכל הפרטים, וכל הדעות הנראות שונות, וכל המקצועות החלוקים, דווקא על ידם יראה אור האמת והצדק, ודעת ה' יראתו ואהבתו, ואור תורת אמת. (עולת ראי"ה א', ע' של')

6. לפתח הבנה עצמית

וכל הבארת אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו פלשתים וימלאום עפר (בראשית כו, טו)

7. לפתוח מרחבים פנימיים

כי יעקב אבינו ע"ה כל דמיונותיו גם כן רק באמיתות השם יתברך לבד שזה כל הרהוריו אבל יוסף דמיונותיו ככל דמיונות של בני אדם אשר רובם בהשתררות והתנשאות שבזה נמשך כל שורש הדמיון שבא מכח שבירה הנמשך ממחשבת אנא אמלוך (רסיסי לילה, רבי צדוק הכהן, ל')

פתרונות

- לזהות סוג האלימות: ישמעאלית או עשוית
- לעבור ממוח ימין למוח שמאל: למלל רגשות
- להעלים עין: לא לתת תחושה לילד הרך שהוא חלש
- לפתח הבנה של פתרון קונפליקט על ידי צמצום הדדי
- אוורור, משחקים
- חנוך הנער על פי דרכו
- הפרד ומלוך (לדוגמה בשולחן של שבת)
- ירא מאביו ומכבד את אימו
- חומה לחום: "ויב' או בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמ' אלם"
- זוגיות כחינוך